

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΑ ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

A. ΓΝΩΣΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

**Κείμενο διδαγμένο από πρωτότυπο: Δημοσθένους
«Υπέρ τῆς Ροδίων Ἐλευθερίας»**

Προοίμιον §§1-2

Οἶμαι δεῖν, ὡς ἄνδρες Αθηναῖοι, περὶ τηλικούτων βουλευομένους διδόναι παρρησίαν ἐκάστῳ τῶν συμβουλευόντων. ἐγὼ δ' οὐδεπώποθ' ἡγησάμην χαλεπὸν τὸ διδάξαι τὰ βέλτισθ' ὑμᾶς (ώς γὰρ εἰπεῖν ἀπλῶς, ἀπαντες ὑπάρχειν ἐγνωκότες μοι δοκεῖτε), ἀλλὰ τὸ πεῖσαι πράττειν ταῦτα ἐπειδὰν γάρ τι δόξῃ καὶ ψηφισθῇ, τότ' ἵσον τοῦ πραχθῆναι ἀπέχει ὅσονπερ πρὸν δόξαι. ἔστι μὲν οὖν ἐν ᾧ ἐγὼ νομίζω χάριν ὑμᾶς τοῖς θεοῖς ὁφείλειν, τὸ τοὺς διὰ τὴν αὐτῶν ὕβριν ὑμῖν πολεμήσαντας οὐ πάλαι νῦν ἐν ὑμῖν μόνοις τῆς αὐτῶν σωτηρίας ἔχειν τὰς ἐλπίδας. ἄξιον δ' ἡσθῆναι τῷ παρόντι καιρῷ· συμβήσεται γὰρ ὑμῖν, ἐὰν ἀ χρὴ βουλεύσησθ' ὑπὲρ αὐτοῦ, τὰς παρὰ τῶν διαβαλλόντων τὴν πόλιν ἡμῶν βλασφημίας ἔργω μετὰ δόξης καλῆς ἀπολύσασθαι.

- A.** Από το κείμενο που σας δόθηκε να μεταφράσετε στο τετράδιό σας το απόσπασμα:
- «Οἶμαι δεῖν, ὡς ἄνδρες Αθηναῖοι, ἐλπίδας»

Μονάδες 10

- B.** Να γράψετε στο τετράδιό σας τις απαντήσεις των παρακάτω ερωτήσεων:
1. **α.** Τι γνωρίζετε για τους λογογράφους.
 - β. Ποιες ἡταν οι ἀτεχνες και ποιες οι ἐντεχνες πίστεις στο φητορικό λόγο (απλή αναφορά).

Μονάδες 10

2. «διά τήν αὐτῶν ὕβριν ὑμῖν πολεμήσαντας»

Τι θεωρεί «ὑβριν» ο Δημοσθένης;

Να σχολιάσετε την τακτική του φήτορα τόσο στο σημείο αυτό του προοιμίου όσο και στο απόσπασμα από μετάφραση (§15-16 «...Και δε θα το ἐλεγα να βάλουν μυαλό»)

«...Και δεν θα τα έλεγα ποτέ αυτά, αν πίστευα ότι συμφέρουν μόνο τη δημοκρατική παράταξη της Ρόδου, διότι ούτε εκπροσωπώ τους ανθρώπους αυτούς ως πρόξενος ούτε με κανέναν τους έχω προσωπική φιλία. Αλλά και στην περίπτωση ακόμη που θα συνέβαιναν αυτά τα δυο, πάλι δε μιλούσα έτσι, αν δεν πίστευα πως αυτό είναι το συμφέρον σας, επειδή εγώ, αν μπορεί να το πει αυτό κάποιος που συνηγορεί για τη σωτηρία τους, συμμερίζομαι τη χαρά σας γι' αυτά που έπαθαν οι Ρόδιοι. Γιατί με το να σας αρνηθούν να λάβετε αυτά που σας ανήκαν έχουν χάσει την ελευθερία τους και ενώ είχαν κεκτημένο το δικαίωμα να είναι σύμμαχοι ισότιμοι με σας που είστε Έλληνες και ανώτεροί τους, έχουν καταντήσει δούλοι βαρβάρων και δούλων, τους οποίους δέχθηκαν στις ακροπόλεις. Όμως λίγο ακόμη και θα έλεγα πως αυτά θα τους βγουν και σε καλό, αν σεις θελήσετε να τους βοηθήσετε. Γιατί, αν τους έρχονταν όλα καλά, δεν ξέρω, ως Ρόδιοι που είναι, αν θ' αποφάσιζαν ποτέ να βάλουν μυαλό....»

Μονάδες 15

3. «διδόναι παροησίαν ἐκάστω τῶν συμβουλευόντων»

Η χρήση του δικαιώματος να μιλήσει κάποιος Αθηναίος, ποια σχέση έχει με την «ἰσηγορία» και την παροησία;

Πως εξηγείται η έκκληση του Δημοσθένη για την εξασφάλιση της παροησίας στην προκειμένη περίπτωση;

Μονάδες 15

4. α. Να σημειώσετε τις λέξεις του πρωτότυπου κειμένου με τις οποίες σχετίζονται επυμολογικά οι παρακάτω λέξεις:

δάσκαλος, ἀγνωστος, ευπραγία, δογματισμός, ηδονή

Μονάδες 5

- β. Να γράψετε ένα ομόρριζο σύνθετο ουσιαστικό ή επίθετο στη νέα ελληνική για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:
δεῖν, διδόναι, ἔχειν, συμβήσεται, ἀπολύσασθαι

Μονάδες 5

B. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Αλλὰ γάρ ὅτι μὲν ἐν Σπάρτῃ μάλιστα πείθονται ταῖς ἀρχαῖς τε καὶ τοῖς νόμοις, ἵσμεν ἄπαντες. ἐγὼ μέντοι οὐδὲ ἐγχειρῆσαι οἷμαι πρότερον τὸν Λυκοῦρον ταύτην τὴν εὐταξίαν καθιστάναι πρὸν ὁμογνώμονας ἐποιήσατο τοὺς κρατίστους τῶν ἐν τῇ πόλει τεκμαίρομαι δὲ ταῦτα, ὅτι ἐν μὲν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν οἱ δυνατώτεροι οὐδὲ βούλονται δοκεῖν τὰς ἀρχὰς φοβεῖσθαι, ἀλλὰ νομίζουσι τοῦτο ἀνελεύθερον εἶναι ἐν δὲ τῇ Σπάρτῃ οἱ κράτιστοι καὶ ὑπέρχονται μάλιστα τὰς ἀρχὰς καὶ τῷ ταπεινοὶ εἶναι μεγαλύνονται

ΞΕΝΟΦΩΝΤΑ, ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ, ΠΟΛΙΤΕΙΑ §§8,1-2

Τεκμαίρομαι: συμπεραίνω
ύπερχονται τάς ἀρχάς: περιποιούνται – φροντίζουν τις αρχές

1. Να αποδοθεί το κείμενο στη νέα ελληνική.

Μονάδες 20

2. α. **ἄπαντες:** Να γραφεί η δοτική ενικού του θηλυκού γένους.
όμογνώμονας: Να γραφεί κλητική ενικού.
ταύτην: Να γραφεί δοτική πληθυντικού αρσενικού γένους.
κράτιστοι: Να γράψετε την αιτιατική ενικού του αρσενικού στο συγκριτικό βαθμό.
ταπεινοί: Να γραφεί ο υπερθετικός βαθμός του επιρρήματος.

Μονάδες 5

- β. **ἐγχειρῆσαι:** γ' ενικό οριστική αορίστου.
ἴσμεν: απαρέμφατο στον ίδιο χρόνο.
ἐποιήσατο: το ίδιο πρόσωπο στον παρακείμενο.
νομίζουσι: το ίδιο πρόσωπο στο μέλλοντα.
βούλονται: β' πληθυντικό υποτακτικής αορίστου.

Μονάδες 5

3. α. **ταῖς ἀρχαῖς, τὸν Λυκοῦργον, τῶν ἐν τῇ πόλει, φοβεῖσθαι,**
ἀνελεύθερον

Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τις παραπάνω λέξεις του κειμένου

Μονάδες 5

- β. «**ὅτι** μέν ἐν Σπάρτη μάλιστα πείθονται **ταῖς ἀρχαῖς** καὶ **τοῖς νόμοις**»
«**πρίν** ὄμογνώμονας **ἐποιήσατο** τούς **κρατίστους** τῶν ἐν τῇ πόλει»

Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τις παραπάνω προτάσεις (εισαγωγή, εκφορά, χρήση).

Μονάδες 5